

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยประสบกับปัญหายาเสพติดทั้งในด้านการเป็นพื้นที่ผลิต การเป็นพื้นที่การค้า การเป็นพื้นที่แพร่ระบาด และการเป็นทางผ่านยาเสพติด โดยมีตัวยาหลักที่ประสบปัญหาคือ ผีนเฮโรอีน กัญชา ยาบ้า สารระเหย โคเคน เอ็กซ์ตาซี และสารเสพติดประเภทวัตถุออกฤทธิ์บางชนิด อื่นๆ อีกทั้งประเทศไทย มีส่วนที่ติดกับพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ ซึ่งเป็นแหล่งผลิตยาเสพติดที่สำคัญของโลกแห่งหนึ่ง จึงทำให้ไทยมีส่วนในการผลิตยาเสพติดประเภทฝิ่น และเฮโรอีน ซึ่งผลิตมากในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ นอกจากนั้นแล้ว ในปัจจุบันยังมีการผลิตยาบ้า ในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำด้วย

ด้วยเหตุผลทางภูมิศาสตร์ กอปรกับการคมนาคมภายในประเทศมีความสะดวกมากขึ้น โดยเฉพาะการขนส่งทางบกและทางอากาศ จึงมีการลักลอบลำเลียงยาเสพติดจากภายในประเทศ ไปยังต่างประเทศ โดยเฉพาะการลักลอบลำเลียงเฮโรอีนไปต่างประเทศ เช่น อเมริกา ออสเตรเลีย และยุโรป นอกจากนั้น ยังมีการลักลอบลำเลียงกัญชาจากทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือมายังกรุงเทพฯ ส่งไปต่างประเทศ โดยทางเรือหรือส่งลงทางใต้ไปยังประเทศมาเลเซียต่อไปยังประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ญี่ปุ่น อเมริกาและประเทศในยุโรป บางประเทศ

ดังสาเหตุที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นทำให้ ปัจจุบันปัญหาเสพติดกลายเป็นปัญหาระดับชาติซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ทั้งการขยายการยึดครองพื้นที่การแพร่ระบาด ความหลากหลายและซับซ้อนของตัวยา สถานการณ์ที่เกิดขึ้นดังกล่าวทำให้รัฐบาลภายใต้การนำของ ฯพณฯ พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ได้ประกาศให้ยาเสพติดเป็นปัญหาเร่งด่วนปัญหาหนึ่งที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง จึงมีการกำหนดแผนปฏิบัติการเพื่อเอาชนะยาเสพติดรวมพลังทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรพัฒนาเอกชนรวมทั้งประชาชนเข้ามามีบทบาทเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ดังกล่าว โดยกำหนดให้ชุมชนเป็นศูนย์กลางในการแก้ไขปัญหา

จากข้อเท็จจริงปัญหาเสพติดที่เกิดขึ้นประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบคือ คน ตัวยา และสิ่งแวดล้อม จากสถิติผู้เข้ารับการรักษา พบว่าอายุที่เริ่มใช้ยาเสพติดมีความแตกต่างกันตามชนิดของยาเสพติดเช่น ผู้ที่เสพยาเฮโรอีน ส่วนใหญ่จะเริ่มใช้ยาเสพติดเมื่ออายุระหว่าง 15-19 ปี ผู้ที่เสพยาฝิ่นส่วนใหญ่จะเริ่มใช้ยาเสพติดเมื่ออายุระหว่าง 20-24 ปี ขณะที่ผู้เสพยากัญชา ส่วนใหญ่จะเริ่มใช้ยาเสพติดเมื่ออายุระหว่าง 15-19 ปี เป็นต้น อย่างไรก็ตามถ้าพิจารณาโดยรวมจะเห็นว่าการกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ยาเสพติดทุกชนิดจะเริ่มใช้ในช่วงเด็กจนหรือเยาวชนแทบทั้งสิ้น และมีแนวโน้มอายุที่จะเริ่มใช้ยาเสพติดลดลงโดยตลอด ในด้านพฤติกรรมที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดที่ผ่าน

มาเด็กและเยาวชนจะมีพฤติกรรมในการเสพเพียงอย่างเดียว แต่ในปัจจุบันพบว่าในกลุ่มเด็กและเยาวชนที่ใช้ยาเสพติดได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการค้าด้วย จากเหตุผลหลายประการ ได้แก่ เพื่อให้สามารถมียาเสพติดไว้เสพ การหาเงินเพื่อไปเที่ยวตามสถานเริงรมย์ รวมทั้งใช้จ่ายในสิ่งฟุ่มเฟือยเพื่อสนองความต้องการของตนเอง

การแพร่ระบาดของยาเสพติด เป็นปัญหาที่ปัจจุบันได้แพร่กระจายเข้าสู่กลุ่มนักเรียน นักศึกษาอย่างกว้างขวาง การปฏิบัติการในเชิงรุกทางการตลาดของกลุ่มผู้ค้าไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มช่องทางเข้าถึงนักเรียนนักศึกษาโดยให้นักเรียนนักศึกษาด้วยกันเป็นเครือข่ายของผู้จำหน่าย หรือแม้แต่การพัฒนา ยาเสพติดชนิดใหม่ขึ้นมา ล้วนเป็นกลยุทธ์ของขบวนการค้ายาเสพติดที่ทำให้ การแพร่กระจายเป็นไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้นและจากการพิจารณาลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ร้อยละ 54.4 ระบุเพศหญิง ขณะที่ร้อยละ 45.6 ระบุเพศชาย ซึ่งตัวอย่างทั้งหมดกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ถึงปริญญาตรี อายุระหว่าง 11-24 ปี จากทุกสังกัดการศึกษาทั่วประเทศ ประกอบด้วยร้อยละ 14.2 เท่ากันสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) และกรมสามัญศึกษา ร้อยละ 11.0 สังกัด สปช. ร้อยละ 10.5 สังกัดกรมอาชีวศึกษา ร้อยละ 10.2 สังกัดสถาบันราชภัฏ ร้อยละ 9.5 สังกัดเทศบาล ร้อยละ 9.0 สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ร้อยละ 8.5 สังกัดสถาบันราชมงคล ร้อยละ 7.6 สังกัดกรมพลศึกษา และร้อยละ 5.3 สังกัดกรมศิลปากร (www.oncb.go.th)

ลำดับที่	พฤติกรรมของนักเรียน- นักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด	ผลประมาณการจำนวนนักเรียน- นักศึกษา (คน)	ค่าร้อยละ
1	เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด	2,700,049	44.3
2	ไม่เกี่ยวข้อง	3,392,423	55.7
	รวมทั้งสิ้น	6,092,472	100.0

ตารางที่ 1 แสดงค่าร้อยละของตัวอย่างและผลประมาณการจำนวนนักเรียน - นักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด จากทุกสังกัดการศึกษาทั่วประเทศ

การใช้ยาเสพติดในสถานบันเทิงเป็นสิ่งที่พบเห็นได้ในทุกภาค ทั้งที่เป็นสถานเริงรมย์และงานรื่นเริงในชุมชนโดยเฉพาะงานบุญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากสถานบันเทิงจะเป็นแหล่งที่สามารถพบผู้ที่ใช้ยาเสพติดได้แล้ว ยังเป็นแหล่งจำหน่ายที่สำคัญอีกด้วย โดยมีรายงานจากระบบเครือข่ายการค้ำสารเสพติดข้อมูลทั้ง 4 ภาค ระบุตรงกันว่า ผู้ค้ามีทั้งชายและหญิงและมีแนวโน้มใช้ผู้มีอายุน้อย เข้าไปเกี่ยวข้องด้วยการให้ค้ำจ้ง (ทางภาคเหนือให้ครั้งละ 2 เม็ด) การศึกษานี้

พบว่า ใน 3 ภาค (ยกเว้นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) มีการค้าแบบครอบครัวและเครือญาติในภาคเหนือใช้ญาติผู้ค้าเป็นตัวกลางติดต่อกับผู้ซื้อ บางหมู่บ้านชาวบ้านมีอาชีพเกี่ยวข้องกับยาเสพติดมาก (ประมาณ 10 % ของคนในหมู่บ้านเป็นผู้ชนและล่าเลี้ยง) ส่วนในภาคกลางใช้ร้านขายของชำและส่งยาให้ถึงบ้าน ส่วนภาคใต้ประชาชนจะให้ความร่วมมือกับทางราชการในการแก้ไขปัญหายาเสพติดน้อย วิธีการขายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า มีการให้ผู้ซื้อขายลองฟรีก่อน และยังทำทนายให้วัยรุ่นชายลองเสฟด้วย เช่น "ลูกผู้ชายเกิดมาครั้งเดียว" (www.oncb.go.th)

กล่าวโดยสรุป หากจะแบ่งกิจกรรมเป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มกิจกรรมป้องกัน กิจกรรมปราบปราม และกิจกรรมบำบัดรักษา จะเห็นได้ว่า กิจกรรมในด้านการปราบปราม บำบัดรักษาในแต่ละพื้นที่ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยกิจกรรมด้านการปราบปรามนั้น ได้มุ่งเน้นไปที่การหาข่าว ตรวจค้น กัดค้น ปิดล้อมและจับกุมส่วนการบำบัดฟื้นฟูก็ดำเนินการชักชวนให้ประชาชนเข้ารับการบำบัดและมีการส่งเสริมอาชีพ (ยกเว้นจังหวัดสงขลาที่มีโครงการบำบัดซึ่งใช้ความสัมพันธ์กับความเชื่อทางศาสนา) ส่วนในกิจกรรมด้านการป้องกันนั้น ทางภาคเหนือให้ความสำคัญกับกิจกรรมต่างๆ มีกิจกรรมหลากหลายมากที่สุด ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีลักษณะของกิจกรรมที่ไม่ได้แตกต่างกันมากนัก อาทิ การอบรมวิทยากรกระบวนการ อบรมประชาชนในพื้นที่ ครอบครัวยุวมุ่งความรู้ ส่งเสริมสุขภาพและการกีฬาฯ

อย่างไรก็ตามรัฐบาลได้กำหนดให้นโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นนโยบายสำคัญ โดยได้กำหนดให้มีการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ "พลังแผ่นดิน" โดยใช้หลัก การป้องกัน นำหน้าการปราบปราม ผู้เสพต้องได้รับการรักษา ผู้ค้าต้องได้รับการลงโทษโดยเด็ดขาด และได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี 119/2544 กำหนดแนวทางในการเอาชนะปัญหายาเสพติดที่สำคัญไว้ 9 ประการ มีการปรับเปลี่ยนนโยบายด้านยาเสพติดที่ได้ดำเนินการตามกลยุทธ์ดังกล่าว และหลังจากรัฐบาลมีนโยบายพลังแผ่นดินในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ส่วนพฤติกรรมของผู้ค้ามิได้เปลี่ยนแปลงไปมากนัก แม้ว่าทางราชการจะลงโทษขั้นเด็ดขาด แต่เนื่องจากผลประโยชน์จากการค้ายาเสพติดสูงมาก จึงทำให้ผู้ค้าส่วนใหญ่มิได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเลิกค้ายาเสพติด หากแต่ใช้กลวิธีที่ซับซ้อนยากแก่การจับกุมมากยิ่งขึ้น

นโยบายและแนวทางการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ปี 2545 จะมีกรอบการรณรงค์อันประกอบด้วยแนวทางหลัก 3 ประการคือ

- 1 แนวทางการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ทางสื่อมวลชน
- 2 แนวทางการรณรงค์เพื่อหยุดยั้งคนรุ่นใหม่ไม่ให้ใช้ยาเสพติด
- 3 แนวทางการรณรงค์เพื่อปลูกจิตสำนึกและพลังประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ในการสนองนโยบายพลังแผ่นดินของรัฐบาล สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้กำหนดแผนการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในระดับพื้นที่ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ คือ เพื่อควบคุมสถานการณ์ยาเสพติดและเพื่อลดความรุนแรงของปัญหา ยาเสพติดในพื้นที่เป้าหมายของแผนดังกล่าว

ด้วยว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดซึ่งปัจจุบันจะหนักในกลุ่มเยาวชนซึ่งเป็นวัยที่เชื่อเพื่อน และรักเพื่อนมีอีกแนวคิดหนึ่งในแผนยุทธศาสตร์ "พลังแผ่นดิน" แนวทางการรณรงค์เพื่อหยุดยั้งคนรุ่นใหม่ไม่ให้เข้าไปติดยาเสพติด โดยมีแนวคิดที่ว่า "หยุดยั้งคนรุ่นใหม่ ไม่ให้ใช้ยาเสพติด" และมีคำขวัญที่ว่า "เท่แบบคนรุ่นใหม่ ไม่ใช้ยาเสพติด" ใน "โครงการเยาวชนคนเท่" ด้วยการสนับสนุนและช่วยเหลือจากสถาบันครอบครัว โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1 เพื่อพัฒนาผู้แทนนิสิต นักศึกษา ผู้แทนชุมชนให้สามารถเป็นต้นแบบของคนรุ่นใหม่ มีภูมิคุ้มกันยาเสพติด มีทัศนคติที่ดี มีความรู้ความสามารถกล้าแสดงออก มีความเป็นผู้นำและมีความตั้งใจที่จะรณรงค์ป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด

2 เพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาผู้แทนชุมชน ให้เป็นแกนนำและสามารถจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา และในกลุ่มเยาวชนทั่วไป

3 เพื่อให้เครือข่ายมีอาสาสมัครของทบวงมหาวิทยาลัยในการรณรงค์ ป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด

โดยมี 4 สutturความเท่ อันเป็นประเด็นในการประชาสัมพันธ์ ได้แก่

- 1 เท่...เพราะรักตัวเองเป็น
- 2 เท่...เพราะรู้จักบทบาทหน้าที่ของตัวเอง
- 3 เท่...เพราะปลอดภัยจากยาเสพติดและอบายมุข
- 4 เท่...เพราะเป็นแกนนำในการช่วยเหลือเพื่อน

ด้วยสาเหตุที่ทำให้เกิดโครงการนี้ขึ้นก็เนื่องจากการรณรงค์ป้องกันยาเสพติดตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา เมื่อประเมินผลการดำเนินงาน พบว่า นิสิต นักศึกษาและประชาชนทั่วไปไม่ตระหนักถึงความรุนแรงและผลกระทบของปัญหายาเสพติดเท่าที่ควร เห็นว่าเป็นเรื่องไกลตัว เป็นหน้าที่ของรัฐเท่านั้นที่จะต้องดำเนินการและมองไม่เห็นว่าเป็นเรื่องใกล้ตัว เป็นหน้าที่ของเรานี้เองที่จะต้องดำเนินการและมองไม่เห็นว่าเป็นเรื่องใกล้ตัว เป็นหน้าที่ของเรานี้เองที่จะต้องดำเนินการและมองไม่เห็นว่าเป็นเรื่องใกล้ตัว เป็นหน้าที่ของเรานี้เองที่จะต้องดำเนินการและมองไม่เห็นว่าเป็นเรื่องใกล้ตัว เป็นหน้าที่ของเรานี้เองที่จะต้องดำเนินการและมองไม่เห็นว่าเป็นเรื่องใกล้ตัว

เรามีส่วนช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้อย่างไร โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนที่เป็นนิสิต นักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศจำนวนมากซึ่งควรตระหนักถึงมหันตภัยร้ายนี้ สมควรเป็นแกนนำเยาวชนในการสร้างภูมิคุ้มกัน สร้างค่านิยม ทัศนคติต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ถูกต้องและสร้างจิตสำนึกว่า ทุกคนคือพลังร่วมกันที่จะเอาชนะปัญหายาเสพติดของชาติ ทบวงมหาวิทยาลัย จึงได้จัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่งสำหรับดำเนินกิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา ผู้แทนชุมชนให้เป็นคนรุ่นใหม่เท่ได้ โดยไม่พึ่งพายาเสพติด เพื่อพัฒนาให้มีความพร้อมที่จะเป็นแกนนำในการจัดกิจ

กรรมรณรงค์ป้องกันยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษาและชุมชนต่างๆ มีกิจกรรมหลายๆ ลักษณะ อาทิ การบรรยาย สาธิต กิจกรรมกลุ่มเพื่อสร้างจิตสำนึกร่วมกัน ประชุมกลุ่มย่อยและฝึกปฏิบัติการ แบ่งการอบรมโครงการเป็น 3 รุ่น จัดขึ้นระหว่างวันที่ 22 พฤษภาคม ถึง 7 มิถุนายน 2545 และมีผู้เข้าร่วมโครงการจากผู้แทนกลุ่มนิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 72 สถาบัน สถาบันละ 4 คน (288 คน) และผู้นำชุมชนจังหวัดละ 1 คน (76 คน) และหลังจากเมื่อทุกคนได้ผ่านการอบรมครั้งนี้แล้วทางโครงการฯ ก็ปรารถนาจะเห็นคนกลุ่มนี้มีการขยายผลแผ่ขยายเครือข่ายการสร้างจิตสำนึกให้เยาวชนปัจจุบันตื่นตัวกับการรณรงค์การป้องกันยาเสพติด

จากกลุ่มเยาวชนคนเหล่านี้ผ่านการอบรม พบว่ามีหลายกลุ่มได้ทำการขยายผลกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ อย่างมาก และพบว่ากลุ่มนิสิตจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีแนวความคิดที่จะทำการรณรงค์ป้องกันยาเสพติดโดยวิธีการขยายเครือข่ายซึ่งเป็นการขยายแนวร่วมเยาวชนคนเหล่านี้ อีกทั้งกับกลุ่มนิสิตนี้เดิมมีการขยายเครือข่ายโดยการสร้างอบรมผู้นำเยาวชนในด้านต่างๆ อยู่ก่อนแล้วภายใต้ชื่อ "เครือข่ายผู้นำเยาวชนสำนึกรักษ์แผ่นดินทอง" และต่อมาได้นำแกนนำเยาวชนกลุ่มนี้ร่วมทำการอบรมขยายผลโครงการเยาวชนคนเหล่านี้ในการป้องกันยาเสพติดต่อไป โดยมีนิสิตอาสาสมัครเข้าร่วมเป็นแกนนำจำนวน 20 คน ร่วมในการขยายผลโครงการเยาวชนคนเหล่านี้ผ่านกลุ่มเครือข่ายเยาวชนรักษ์แผ่นดินทองซึ่งเป็นเครือข่ายที่อยู่ในดูแลและประสานงานโดยกลุ่มนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยการสนับสนุนของ สมาคมนิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ศูนย์พัฒนาเยาวชนนวสัมพันธ์ และชมรมหัวใจไร้สาร สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงาน ปปส. เพื่อให้เครือข่ายเป็นพลังความร่วมมือของเยาวชนในการมีส่วนร่วมป้องกันยาเสพติด ตามวิสัยทัศน์ที่ว่า "พลังเยาวชน พลังคนของแผ่นดิน"

การวิจัยครั้งนี้เป็นการติดตามและประเมินผลในการขยายผลของผู้แทนเยาวชนโครงการเยาวชนคนเหล่านี้ในการป้องกันยาเสพติด โดยมุ่งศึกษากรณีการขยายผลของเยาวชนตัวแทนจากจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ซึ่งได้จัดโครงการกิจกรรมร่วมกับเพื่อนร่วมสถาบันขึ้นเพื่อสร้างเสริมเยาวชนให้มีคุณธรรม จริยธรรมและความเป็นผู้นำโดยร่วมกันผลักดันให้เกิดกลุ่มเยาวชนเครือข่ายภายใต้ชื่อ "เครือข่ายผู้นำเยาวชนรักษ์แผ่นดินทอง" และมุ่งที่จะศึกษาถึงอิทธิพลของการสื่อสารว่าสามารถผลักดันให้เกิดเครือข่ายเพื่อการป้องกันยาเสพติดตามวัตถุประสงค์ของโครงการเยาวชนคนเหล่านี้บรรลุผลตามที่ตั้งไว้หรือไม่ เป็นการศึกษากลุ่มผู้นำเยาวชน ถึงทักษะและกลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจของผู้นำเยาวชนด้านการป้องกันยาเสพติด

ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการศึกษาถึงผู้สื่อสารในประเด็นข้างต้นมีความสำคัญอย่างมากเนื่องจากจะสามารถใช้เป็นแนวทางให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ประยุกต์ใช้ในการพัฒนาศักยภาพของเยาวชน และเป็นพลังสำคัญในการที่จะพัฒนาชุมชนได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาถึงทักษะการสื่อสารและกลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจของผู้นำเยาวชนด้านการป้องกันยาเสพติด

ปัญหานำการวิจัย

- 1 ทักษะการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจของผู้นำเยาวชนด้านการป้องกันยาเสพติดเป็นอย่างไร
- 2 กลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจของผู้นำเยาวชนด้านการป้องกันยาเสพติดเป็นอย่างไร

กลุ่มเป้าหมาย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยใน 2 ทรรศนะ โดยเป็นการศึกษาถึงทักษะการสื่อสารและกลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจของผู้นำเยาวชนด้านการป้องกันยาเสพติดในทรรศนะของผู้ส่งสาร และสอบถามโดยวัดด้านผู้รับสารในประเด็นเดียวกันของผู้นำเยาวชนผู้ให้การอบรม

- 1 เยาวชนชุดอบรมผู้เข้าร่วมโครงการค่ายผู้นำเยาวชนสำนักกรีฑาแผ่นดินทองซึ่งเป็นนิสิตอาสาสมัครจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 6 คน
- 2 เยาวชนผู้เข้าร่วมโครงการค่ายผู้นำเยาวชนสำนักกรีฑาแผ่นดินทองจำนวน 26 คน จากภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 5 โรงเรียน จาก 2 จังหวัด

คำจำกัดความเฉพาะ

1 การสื่อสาร หมายถึง กระบวนการของการถ่ายทอดสาร (Message) ไม่ว่าจะเป็นคำพูด ความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมต่างๆ ทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา จากบุคคลหนึ่งซึ่งเรียกว่า “ผู้ส่งสาร” (Source) ไปยังบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งเรียกว่า “ผู้รับสาร” (Receiver) โดยผ่านสื่อ (Channel)

2 การสื่อสารระหว่างบุคคล หมายถึง การพูดคุยเพื่อให้ผู้อื่นคล้อยตาม ซึ่งเป็นการพูดคุยในรูปแบบ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

3 ปัจจัยทางด้านความน่าเชื่อถือ หมายถึง ตามแนวคิดของเบอร์โลและคณะ (Berlo, Lemert and Mertz, 1970) ซึ่งประกอบด้วยปัจจัย 3 ด้านคือ ปัจจัยด้านความน่าไว้วางใจ, ปัจจัยด้านความเชี่ยวชาญ และปัจจัยด้านความคล่องแคล่ว

4 สื่อบุคคล หมายถึง สมาชิกในครอบครัว เพื่อนสนิทผู้เข้าร่วมโครงการค่ายผู้นำเยาวชนสำนักกรีฑาแผ่นดินทอง และเยาวชนวิทยากรผู้ร่วมโครงการ

5 ทักษะการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ หมายถึง ประสิทธิภาพและความสามารถในการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจให้ผู้เข้าอบรมเข้าใจและสนใจในเนื้อหาที่ได้รับการอบรมซึ่งเป็นผลทำให้ทัศนคติเปลี่ยนไปจนส่งผลทำให้เกิดพฤติกรรมมีส่วนร่วมขึ้นในกาทำกิจกรรมในระดับ

ต่างๆ เป็นความสามารถในการชักจูงเพื่อให้ผู้อื่นคล้อยตามซึ่งในการวิจัยนี้แบ่งออกเป็นทักษะการสื่อสารทางวิทยาศาสตร์ และทักษะการสื่อสารทางอวัจนภาษา

6 ทักษะการสื่อสารทางวิทยาศาสตร์ หมายถึง การสื่อสารโดยคำพูดซึ่งในงานวิจัยนี้มีรูปแบบการสื่อสารทางวิทยาศาสตร์ 5 แบบคือ แบบสนทนา แบบบรรยาย แบบตอบปัญหา แบบวางกฎข้อบังคับ และแบบกิจกรรม

7 ทักษะการสื่อสารทางอวัจนภาษา หมายถึง การสื่อสารโดยไม่ใช้คำพูดซึ่งในงานวิจัยนี้มีรูปแบบการสื่อสารทางอวัจนภาษา 2 แบบ คือ การสื่อสารด้วยภาษากาย และการสื่อสารด้วยการเขียน

8 ผู้นำเยาวชน หมายถึง บุคคลที่ศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา ทั้งในสถาบันของรัฐและเอกชน โดยการวิจัยนี้จะศึกษากลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่ผู้เข้าร่วมและผ่านการอบรมในโครงการค่ายผู้นำเยาวชนสำนักรักษ์แผ่นดินทอง

9 ยาเสพติด หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใดๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดมสูบ ฉีดหรือด้วยประการใดๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเรื่อยๆ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และสุขภาพทั่วไปจะทรุดโทรมลงกับให้รวมตลอดถึงสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ตามที่รัฐมนตรีประกาศใช้ราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่หมายความถึงยาสามัญประจำบ้านบางตำรับตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1 ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ในแนวทางในการนำไปพัฒนาภาวะผู้นำของเยาวชนไทย เพื่อเพิ่มศักยภาพของเยาวชนเหล่านั้นให้เป็นการกำลังสำคัญในอันที่จะพัฒนาประเทศต่อไป

2 สามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้มาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงหรือวางแผนการใช้สื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรม การเปิดรับข่าวสาร และการเข้าถึงสื่อของเยาวชนทั่วประเทศ